

A stylized tree with a black trunk and branches. The branches are filled with small red squares. The roots are long, thin, and curved, extending downwards and outwards. Several red squares are also scattered along the roots.

IZVJEŠĆE
Stručnog povjerenstva
O REAKREDITACIJI
Odjela za geografiju Sveučilišta u Zadru

Datum posjeta visokom učilištu:
16. travnja 2015. godine

Svibanj, 2015.

SADRŽAJ

UVOD	3
KRATKI OPIS VREDNOVANOG VISOKOG UČILIŠTA	5
ZAKLJUČCI STRUČNOG POVJERENSTVA.....	7
PREDNOSTI VISOKOG UČILIŠTA	7
NEDOSTACI VISOKOG UČILIŠTA	7
PRIMJERI DOBRE PRAKSE	8
PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE	9
1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete	9
2. Studijski programi	9
3. Studenti	10
4. Nastavnici	10
5. Znanstvena i stručna djelatnost	11
6. Međunarodna suradnja i mobilnost	11
7. Stručne službe, prostor, oprema i financije.....	12
DETALJNA ANALIZA NA TEMELJU STANDARDA I KRITERIJA ZA REAKREDITACIJU VISOKOG UČILIŠTA.....	13
1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete.....	13
2. Studijski programi.....	14
3. Studenti	15
4. Nastavnici	17
5. Znanstvena i stručna djelatnost	18
6. Međunarodna suradnja i mobilnost.....	19
7. Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije.....	20

UVOD

Ovo izvješće o reakreditaciji Odjela za geografiju Sveučilišta u Zadru napisalo je Stručno povjerenstvo koje je imenovala Agencija za znanost i visoko obrazovanje, a na temelju Samoanalize Visokog učilišta, popratne dokumentacije i posjeta Visokom učilištu.

Reakreditacija koju provodi Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO), tijelo javne uprave uvršteno u Europski registar agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (EQAR) te puni član Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (ENQA), postupak je kojem u petogodišnjim ciklusima podliježu sva javna i privatna visoka učilišta u Republici Hrvatskoj, u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.

Stručno povjerenstvo imenuje Akreditacijski savjet Agencije, neovisno stručno tijelo, kako bi provelo neovisno vrednovanje visokog učilišta i njegovih studijskih programa.

Izvješće sadrži:

- kratku analizu prednosti i nedostataka visokog učilišta
- popis dobrih praksi uočenih na visokom učilištu
- preporuke za unapređenja i prijedloge mjera koje treba provesti u predstojećem razdoblju (te provjeriti postupkom naknadnog praćenja)
- detaljnu analizu na temelju standarda i kriterija za reakreditaciju.

Članovi Stručnog povjerenstva:

- prof. Frank Witlox, Sveučilište u Gentu, Kraljevina Belgija, predsjednik
- prof. Martina Jakovčić, Sveučilište u Zagrebu, Republika Hrvatska
- Darko Kanjuh, XV. gimnazija, Zagreb, Republika Hrvatska
- prof. Meta Dobnikar, Sveučilište u Ljubljani, Republika Slovenija
- Domagoj Vugić, student, Sveučilište u Splitu, Republika Hrvatska.

U analizi dokumenata, studijskom posjetu i pisanju Izvješća, Stručnom povjerenstvu su pomagale zaposlenice AZVO-a:

- Marina Matešić, koordinatorka
- Đurđica Dragojević, prevoditeljica Izvješća.

Tijekom posjeta Stručno povjerenstvo je održalo sastanke sa sljedećim skupinama:

- Upravom (rektor, pročelnica i zamjenica pročelnice Odjela)
- Radnom skupinom koja je sastavila Samoanalizu
- studentima
- nastavno-znanstvenim osobljem i asistentima.

Stručno povjerenstvo je, također, obišlo knjižnicu, računalne učionice, referadu i učionice Odjela, gdje je održalo kratke razgovore s prisutnim studentima.

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije i završnog izvješća stručnog povjerenstva, očitovanja visokog učilišta, kao i izvješća o zadovoljavanju kvantitativnih kriterija, Akreditacijski savjet donosi neovisno mišljenje u kojem ministru znanosti, obrazovanja i sporta preporučuje jedno od sljedećeg:

1. **izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta** za obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti (produljenje dopusnice)
2. **uskrata dopusnice** za obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti
3. **izdavanje pisma očekivanja** s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine. Pismo očekivanja može uključivati privremenu zabranu upisa novih studenata na određeno razdoblje.

Akreditacijska preporuka, također, sadrži i ocjenu kvalitete visokog učilišta s preporukama za poboljšanje i unapređenje kvalitete.

Kratki opis vrednovanog visokog učilišta

NAZIV VISOKOG UČILIŠTA: Odjel za geografiju Sveučilišta u Zadru

ADRESA: Ulica dr. Franje Tuđmana 24i, 23 000 ZADAR

REKTOR VISOKOG UČILIŠTA: prof. dr. sc. dr. h. c. Ante Uglešić

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA: sveučilišni odjel

STUDIJSKI PROGRAMI:

Jednopedmetni preddiplomski sveučilišni studij primijenjene geografije

Dvopedmetni preddiplomski sveučilišni studij geografije (nastavnički smjer)

Jednopedmetni diplomski sveučilišni studij primijenjene geografije

Dvopedmetni diplomski sveučilišni studij geografije (nastavnički smjer)

Poslijediplomski doktorski studij *Jadran – poveznica među kontinentima*

BROJ STUDENATA (redovnih): 252 (od čega 30 doktorskih)

BROJ NASTAVNIKA: 14 u znanstveno-nastavnom zvanju zaposlenih na puno radno vrijeme, četiri (4) asistenta zaposlena na puno radno vrijeme, jedan (1) predavač zaposlen na nepuno radno vrijeme i jedan (1) vanjski suradnik.

BROJ ZNANSTVENIKA (doktora znanosti izabranih u znanstveno-nastavna zvanja i zaposlenih na puno radno vrijeme): 14

UKUPNI PRORAČUN Sveučilišta 2013. godine: 160.715.103,00 kuna (Odjel: oko 330.000,00 kuna godišnje)

SREDSTVA MZOS-a: 68,48 %

VLASTITA SREDSTVA: 33,92 %

KRATKI OPIS VREDNOVANOG VISOKOG UČILIŠTA:

Odjel za geografiju je utemeljen 1994. godine kao Odsjek za geografiju/zemljopis Filozofskog fakulteta u Zadru, Sveučilišta u Splitu. Godine 2003. je integriran u novoosnovano (obnovljeno) Sveučilište u Zadru. Na Odjelu za geografiju se, od osnutka 1994. godine do 2005. godine, izvodio samo dvopedmetni studij geografije te se studij geografije kombinirao s dvopedmetnim studijem na nekom od drugih odjela Filozofskog fakulteta, a od 2003. godine Sveučilišta u Zadru. Od akademske godine 2005./2006. na Odjelu za geografiju nude se dva studijska preddiplomska i diplomatska programa (jedan jednopedmetni studij primijenjene geografije, a drugi dvopedmetni nastavnički studij). Od akademske godine 2010./2011. na Odjelu se izvodi novi poslijediplomski studij *Jadran – poveznica među kontinentima*. Studij zajednički izvode Odjel za geografiju i Odjel za povijest Sveučilišta u Zadru. Odjel vode pročelnik i zamjenik pročelnika koji se biraju na razdoblje od dvije godine. Rad Odjela je organiziran unutar pet katedri – Katedra za fizičku geografiju, Katedra za društvenu geografiju, Katedra za primijenjenu geografiju, Katedra za regionalnu geografiju i metodiku nastave geografije i Katedra za kartografiju i GIS. Katedre

vode šefovi katedri, a svaka katedra okuplja najmanje tri nastavnika koji sudjeluju u izvođenju kolegija vezanih uz pojedine katedre. Početkom 2000. godine Odjel se preselio u novouređeni i znatno bolje opremljeni prostor u sveučilišnoj zgradi u tzv. Novom kampusu, gdje raspolaže s 12 kabineta za nastavnike, tri predavaonice te dvije informatičke učionice. Osim navedenih prostora, Odjel koristi i zgradu znanstvenih centara Sveučilišta na Trgu kneza Višeslava 9, dio Sveučilišne knjižnice, veliku polivalentnu videokonferencijsku dvoranu, centralizirane usluge spremanja, održavanja i drugo.

ZAKLJUČCI STRUČNOG POVJERENSTVA

PREDNOSTI VISOKOG UČILIŠTA

1. Odjel raspolaže dobrim fizičkim resursima – novim i dobro opremljenim učionicama i računalnim učionicama, kao i dobro opremljenom knjižnicom.
2. Odjel raspolaže dobro izrađenom i isplaniranom politikom upravljanja karijerama zaposlenika, s dobro izbalansiranom strukturom, s obzirom na dob i zvanje, koja omogućava daljnji razvoj i rast.
3. Odjel pruža studentima solidne izgleda pronalaska zaposlenja jer su upisne kvote usklađene s potrebama tržišta rada.
4. Programi Odjela su slični programima srodnih visokih učilišta u zemlji, kao i pojedinim programima u inozemstvu. Stoga je moguće osigurati horizontalnu i vertikalnu mobilnost studenata i nastavnika.
5. Odjel organizira nastavu u relativno malim grupama, što vodi do više kvalitete i intenziteta studiranja.
6. Odjel održava vrlo dobre odnose sa Sveučilištem.
7. Smještaj grada Zadra i činjenica da se radi o relativno novom sveučilištu trebali bi privući studente iz zemlje i inozemstva.
8. Nastavnici su visoko motivirani, mladi i entuzijastični.
9. Studenti su vrlo motivirani i organizirani.
10. Svi postupci i procesi su opisani u dokumentima na razini Odjela ili Sveučilišta.
11. Znanstvena strategija je vrlo detaljna i uključuje plan provedbe. Odjel zapošljava dovoljno znanstvenika koji su u mogućnosti provesti strategiju.

NEDOSTACI VISOKOG UČILIŠTA

1. Odjel nema formalni sustav praćenja i unapređivanja kvalitete nastave i znanstvene izvrsnosti.
2. Odjel ne sudjeluje u velikom broju međunarodnih i domaćih znanstvenih i stručnih projekata.
3. Odjel nema laboratorij za fizičku geografiju u kojem bi se mogle obavljati različite analize potrebne, uglavnom, u znanstvenom radu nastavnika.
4. Odjel nije u dovoljnoj mjeri razvio međunarodnu mobilnost studenata. Odjel mora privući studente iz inozemstva te se potruditi zadržati vlastite studente i na diplomskoj razini.
5. Povjerenstvo za kvalitetu Odjela mora uspostaviti blisku suradnju sa sveučilišnim tijelima za osiguravanje kvalitete.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

1. Odjel osigurava cjeloživotno obrazovanje financiranjem nužnih dodatnih obuka (osobito u području GIS-a).
2. Odjel osigurava pristup znanstvenoj literaturi plaćanjem pretplata za relevantne baze i časopise.
3. Odjel potiče suradnju s drugim odjelima i centrima u zajedničkom organiziranju znanstvenih konferencija, znanstvenim projektima i izradi znanstvenih članaka.
4. Odjel je uveo dobru praksu organiziranja godišnjih sastanaka svih studenata Odjela s vodstvom Odjela koji služe uvođenju studenata u rad Odjela, upoznavanju studenata s postupcima povezanim s praćenjem etičnosti rada te s međunarodnom suradnjom i mobilnosti, ali i poticanju studenata na izražavanje vlastitih mišljenja i upoznavanju vodstva s eventualnim problemima.
5. Zaista je dobra praksa spremnost studenata Odjela na sudjelovanje u razmjenama putem Erasmus programa i studiranje u inozemstvu.
6. Povjerenstvo za kvalitetu Odjela objavljuje izvješća i zapisnike sastanaka na mrežnoj stranici Odjela. Raspravlja se o svim prijedlozima za poboljšanje koji dolaze od zaposlenika i studenata koji su relevantni za provedbu.

PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE

1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete

- Strategija Odjela je dio sveučilišne strategije i sadrži operativni plan, ali ne i plan praćenja provedbe. Sveučilište se opredijelilo za profil znanstvenog sveučilišta, što želi ostvariti baveći se aktualnim izazovima s naglaskom na lokalne specifičnosti. Stoga Stručno povjerenstvo predlaže razvoj politike kvalitete usklađene sa strateškim planom Odjela.
- Postoji Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete, a relevantni dokumenti koji opisuju pravila i postupke osiguravanja kvalitete su javno dostupni. Javno su dostupne i analize te godišnja izvješća ovog Povjerenstva. Međutim, Stručno povjerenstvo predlaže da se Povjerenstvo proširi s jednim predstavnikom kluba alumnijske te jednim predstavnikom vanjskih dionika.
- Komunikacija sa sveučilišnim Povjerenstvom za osiguravanje kvalitete se smatra nedostatnom i moguće je poboljšati.
- Odjel treba uvesti postupke praćenja kvalitete nastave, kao što su stručne recenzije nastavnih materijala te rasprave o nastavnim metodama i tehnikama ispitivanja te vrednovanja studenata.
- Odjel treba osnovati pravo udruženje ili klub alumnijske kako bi sustavno održavao kontakte s bivšim studentima.
- Položen ispit iz geografije na državnoj maturi trenutno nije uvjet za upis na programe Odjela. Stručno povjerenstvo predlaže da se taj ispit uvede kao uvjet za upis. Jednom kad se to učini, predlaže se da se analizira utjecaj rezultata ostvarenih na ispitu na stopu prolaznosti na studiju.
- Odjel bi trebao uvesti sustav ispita "pred komisijom" kakvi su opisani u propisima. Svaki četvrti izlazak na ispit se mora održavati pred takvom komisijom. Izvještaj o ispitima pred komisijom se mora arhivirati u studentskom dosjeu.
- Odjel mora razviti dugoročnu strategiju zapošljavanja (karijernih puteva) usklađenu s postavljenim strateškim ciljevima u znanstveno-nastavnom radu.
- Treba zaposliti veći broj asistenata, postdoktoranata i nastavnika na kolegijima koji se bave GIS-om – to je moguće napraviti i unutar projekata te uz pomoć vanjskog financiranja.
- Odjel mora izrađivati godišnje izračune nastavnog opterećenja te o utvrđenom raspraviti na sastancima Odjela prije usvajanja nastavnog plana za iduću akademsku godinu.
- Odjel mora pokušati razviti sustav vrednovanja obaveza nastavnika izvan znanstveno-nastavnog rada – primjerice, sudjelovanja u različitim tijelima, administrativnih zadataka i slično – kako bi se i ta vrsta radnog opterećenja pravednije raspodijelila među nastavnicima.

2. Studijski programi

- Jednoprjedmetni studij bi trebalo bolje razlikovati od dvoprjedmetnog, a isto vrijedi i za smjerove primijenjene, odnosno geografije za nastavnike (razlike bi trebale postojati u

intenzitetu i opširnosti studija, broju i omjeru između obaveznih i izbornih kolegija te seminara itd.).

- Vanjski dionici ne sudjeluju dovoljno u provedbi strategije i predlaganju poboljšanja u radu Odjela, odnosno nema stručne suradnje putem koje bi se vanjski dionici uključili u rad Odjela. I to je dijelom razlog zašto nedostaju pojedine vještine, poput kolegija iz prostornog planiranja, zatim samo je jedan kolegij iz GIS-a itd. Stoga je nužno bolje uključiti vanjske dionike u izradu i praćenje studijskih programa.
- Materijali za učenje češće trebaju sadržavati i literaturu na engleskom jeziku kako bi studenti unaprijedili svoje znanje te se češće odlučivali na sudjelovanje u programima razmjene, kao što je Erasmus.
- Svi kolegiji nisu usklađeni s misijom niti sve kolegije drže nastavnici za to kvalificirani svojim istraživačkim radom u tom području (primjerice, medicinska geografija).
- Treba i dalje ulagati napore u dodatno motiviranje studenata za istraživački rad.
- Odjel bi trebao uvesti uvodni kolegij znanstveno-istraživački rad i pisanje znanstvenih tekstova. Takvi sadržaji bi se mogli predavati zasebno ili, još bolje, u sklopu prvog predavanja na svakom kolegiju. Takve bi se sadržaje moglo ponuditi i kao izvannastavnu aktivnost uz pomoć knjižnice.
- Na temelju analiza prolaznosti na prvoj godini studija predlaže se uvođenje „premosnih“ kolegija prije početka prvog semestra ili na samom njegovom početku. Premosni kolegiji služe kako bi ispunili nedostatke u znanju studenata i u konačnici doveli do porasta stope prolaznosti na prvoj godini studija.
- Odjel treba povećati broj kolokvija i raditi na kontinuiranom vrednovanju te povećati važnost praktičnog rada, seminara i kolokvija pri izračunu konačne ocjene.
- Pri izradi novog programa više naglasaka treba staviti na istraživački rad i učenje novih metodoloških pristupa i tehnika.
- Odjelu se preporučuje da nastavi s dobrom praksom obuke iz GIS-a i drugih programa za zaposlenike.
- Odjel treba ispitati potencijale e-učenja (tzv. MOOC-ove ili masovne otvorene kolegije na internetu), kao i platformi za učenje na daljinu.

3. Studenti

- Postoji cijelo mnoštvo pravila i postupaka, ali čini se da studenti s njima nisu upoznati.
- Odjel bi trebao početi izravno komunicirati sa srednjim školama u svrhu podizanja interesa za studije koje izvodi. Iz Samoanalize je vidljivo da su prosječne ocjene učenika koji se prijavljuju na studij geografije relativno niske. Izravan kontakt i prezentacije u školama koje bi pojasnile mogućnosti zapošljavanja bi mogli privući bolje učenike.
- Odjel treba sudjelovati u Smotrama sveučilišta, i to ne samo u Zadru, nego i u drugim gradovima.

4. Nastavnici

- Odjel treba i formalno uvesti obavezu da se na sastancima Odjela raspravlja o novim kolegijima, stručnim recenzijama materijala za učenje i metodama poučavanja i vrednovanja studenata te tehnikama ispitivanja.

- Odjel treba uvesti sustav nagrađivanja nastavnika na temelju njihovog rada, odnosno za objavljivanje (recenziranih) nastavnih materijala, razvoj mrežnih stranica kolegija itd.
- Odjel treba poticati formalnu komunikaciju među nastavnicima namijenjenu boljoj koordinaciji i daljnjem unapređivanju studijskih programa.
- Odjel svake godine treba raspravljati o studijskim programima i raspodjeli radnog opterećenja.
- Odjel treba češće sudjelovati u programima nastavničke mobilnosti, kao što su Erasmus i drugi oblici međunarodne suradnje.
- Odjel treba zaposliti ili obučiti veći broj nastavnika odgovornih za izvođenje kolegija iz GIS-a te uvesti učestalije korištenje GIS-a na drugim kolegijima.

5. Znanstvena i stručna djelatnost

- Odjel treba uvesti praćenje znanstvenog rada putem mjera, kao što je godišnja analiza objavljenih radova (broj radova, gdje su objavljeni, sudjelovanje na međunarodnim konferencijama itd.).
- Odjel treba uvesti sustav nagrađivanja (primjerice, pokrivanje troškova prijevoda/lektura) nastavnika. Nagrađivati se mogu nastavnici koji su objavili (recenzirane) nastavne materijale, rad u časopisu s visokim faktorom odjeka ili izradili stranice za kolegije koje predaju.
- Odjel treba organizirati "dan karijera" na koji može pozvati potencijalne poslodavce kako bi ih informirao o studijskim programima i kvalifikacijama koje se stječu.
- Odjel treba razviti strategiju i popratne mehanizme transfera znanja u suradnji s, primjerice, gospodarskim sektorom, odnosno domaćim i međunarodnim tvrtkama.
- Znanstveno osoblje se treba još više usmjeriti na objavljivanje u časopisima uvrštenima u baze kao što su CC, Web-of-Science ili Scopus.
- Znanstveno osoblje se treba češće uključivati u međunarodne projekte i mreže (putem sudjelovanja na konferencijama i koristeći slobodne studijske godine).
- Znanstveno osoblje se treba češće uključivati u stručne projekte.

6. Međunarodna suradnja i mobilnost

- Odjel treba na mrežnu stranicu staviti sve informacije nužne da se privuku studenti izvan zadarske regije (i Hrvatske) kako bi postao vidljiviji.
- Iako postoji više strategija unapređivanja istraživačkog rada na razini Sveučilišta koje se odnose i na geografiju, istraživački rad Odjela je izrazito lokalno usmjeren i loše integriran u regionalni i međunarodni kontekst. Znanstveno osoblje mora proširiti svoje polje rada.
- Znanstvenu izvrsnost treba poticati praćenjem i ohrabriranjem objavljivanja u istaknutim publikacijama te uključivanjem u međunarodne projekte. Treba odvojiti dio sredstava za poticanje znanstvenika na odlaske u inozemstvo radi umrežavanja i uključivanja u konzorcije za izradu zajedničkih projekata i publikacija.
- Odjel ili Sveučilište treba vidjeti je li moguće uvesti poziciju "lovca na projekte", osobe koja bi kontinuirano pratila tržište potencijalnih projekata i suradnji

(stručnih/komercijalnih, kao i znanstvenih), dodijeliti ovaj zadatak nekom od postojećih zaposlenika ili pronaći sredstava za novo radno mjesto.

- Znanstvenici Odjela se trebaju prijaviti kao recenzenti za projekte EU-a.

7. Stručne službe, prostor, oprema i financije

- Pročelnik Odjela i Sveučilište trebaju planirati nabavu laboratorijske opreme u razumnom vremenu i u skladu s financijskim mogućnostima. Za sada Odjel treba osigurati sredstva za znanstveni rad u vanjskim laboratorijima.
- Treba osnovati laboratorij za fizičku geografiju.

DETALJNA ANALIZA NA TEMELJU STANDARDA I KRITERIJA ZA REAKREDITACIJU VISOKOG UČILIŠTA

1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete

- 1.1 Strateški plan Odjela je integriran u strategiju Sveučilišta i jedan je od dodataka ovom dokumentu, a isto važi i za strateški plan istraživanja. Sveučilišna strategija je dobro usmjerena i u skladu je s misijom Visokog učilišta da doprinosi razvoju društva znanstvenim i obrazovnim radom baveći se izazovima od lokalnog i regionalnog interesa. Strategija sadrži plan provedbe sa specifičnim ciljevima i rokovima, ali nema indikatore niti predviđa praćenje i/ili unapređivanje plana provedbe. Nedostaje i doprinos vanjskih dionika u pripremi strategije, prvenstveno predstavnika lokalne zajednice. Stoga je i jedan od ciljeva strategije ojačati suradnju s društvom na lokalnoj razini.
Zaključak je Stručnog povjerenstva da ne postoji specifična strategija Odjela niti godišnji planovi provedbe i praćenja provedbe te je preporuka da se oni izrade.
- 1.2 Organizacijska struktura Odjela je usklađena s pravilima Sveučilišta te odgovara njegovoj veličini. Većina pravnih dokumenata je na sveučilišnoj razini, ali oni opisuju sve procese i postupke. Ovi su dokumenti brojni te, iako su javno dostupni, studenti, a ponekad i osoblje, nisu uvijek upoznati s njihovim sadržajem, što smanjuje njihovu djelotvornost.
- 1.3 Ovaj kriterij nije primjenjiv na sveučilišne odjele.
- 1.4 Sadržaj i struktura studijskih programa i njihovi ishodi učenja odražavaju misiju i ciljeve Visokog učilišta i općenito zadovoljavaju standarde za dodjelu kvalifikacija. Treba unaprijediti ishode učenja kada je riječ o vještinama korištenja GIS-a. Trenutno postoji samo jedan kolegij iz GIS-a, što nije dovoljno. Treba uvesti kolegije koji trenutno nedostaju, poput kolegija iz prostornog planiranja. Studijski programi uglavnom zadovoljavaju standarde usporedivih studijskih programa na renomiranim europskim visokim učilištima.
- 1.5 Odjel ima Povjerenstvo za kvalitetu koje uključuje predstavnike nastavnika, studenata i nenastavnog osoblja, kao i vanjskog člana. Međutim, ne postoji interni dokument kojim bi se regulirao rad ovog Povjerenstva. Nema dugoročne politike kvalitete utemeljene na analizi relevantnih podataka prikupljenih od sadašnjih i bivših studenata, analizi tržišta i slično. Iako Odjel ima klub alumnijski, oni aktivno ne sudjeluju u razvoju politike kvalitete. Za sada ne postoji politika kvalitete kojom bi se unapređivala kvaliteta i produktivnost znanstveno-istraživačkog rada Odjela. Stoga nema ni sustava nagrađivanja i unapređivanja koji bi se temeljio na formalnim postupcima praćenja kvalitete znanstveno-istraživačkog rada. Praćenje kvalitete nastave postoji i temelji se na studentskoj anketi.
- 1.6 Praćenje se odvija putem analize studentske ankete. Međutim, formalno nije propisano da se na sastancima Odjela mora raspravljati o kvaliteti nastavnih metoda niti stručnim recenzijama kolegija i materijala za učenje.
- 1.7 Sustav osiguravanja kvalitete postoji i dalje će razvijati. Obaveza izrade Samoanalize je doprinijela unapređenju praćenja znanstvene produktivnosti. Znanstvena produkcija (radovi, sudjelovanje na konferencijama itd.) se treba sustavno pratiti, a javnost s njom treba biti upoznata putem mrežne stranice Odjela. Od pomoći bi mogao biti i sustav nagrađivanja u

svrhu poticanja znanstvene izvrsnosti. Uprava je svjesna tih važnih pitanja i naglasila je da se Odjel sve više orijentira prema znanstvenom radu.

- 1.8 Etički kodeks za zaposlenike postoji samo na sveučilišnoj razini, kao i Etičko povjerenstvo koje obrađuje pismene prijave neetičnog ponašanja. Zaposlenici i studenti su obaviješteni o tom postupku. Na razini Odjela takve prijave zaprima pročelnik ili zamjenik pročelnika.

2. Studijski programi

- 2.1. Mehanizmi praćenja i unapređivanja studijskih programa te uključivanja studenata i dionika uglavnom su provedeni. Ishod je priprema jednog novog studijskog programa koji čeka na akreditaciju. Stručno povjerenstvo je od pročelnice Odjela doznalo da novi program sadrži veći broj kolegija iz GIS-a počevši od druge godine programa.
- 2.2. i 2.3. Upisne kvote na preddiplomskim studijskim programima su u skladu s potrebama tržišta i nema potrebe da se one značajnije mijenjaju. Upisne kvote na diplomskim studijima redovito nisu popunjene te postoje velike godišnje razlike u broju upisanih studenata. Također, značajan broj studenata diplomske studije upisuje na studijima geografije u Zagrebu. Ipak, ne preporučuje se smanjivanje kvota.
Stručno povjerenstvo preporučuje trajnu analizu potreba tržišta i procjenu potreba za izmjenama kvota svakih pet godina.
- 2.4. Opisi studijskih programa i kolegija tek u maloj mjeri definiraju neke od najvažnijih kompetencija koje se stječu na pojedinim kolegijima. Međutim, Odjel je u završnoj fazi pripreme revidiranih studijskih programa koji su izrađeni prema ishodima učenja. Stručno povjerenstvo je dobilo mogućnost uvida u te programe (putem elektroničke pošte, a nakon posjeta Instituciji). Revidirani studijski programi sadrže i unapređenja unesena na temelju analize mišljenja studenata i rasprave s vanjskim dionicima (potencijalnim poslodavcima). Novi/revidirani programi trebaju biti definirani zajedno s metodama učenja (nastavnim procesom) te usklađeni sa sadržajem i tehnikama vrednovanja. Moguće ih je poboljšati i tako da se jasnije te javno pojasne kompetencije koje studenti stječu pohađanjem svakog programa i kolegija, koliko su te kompetencije specifične i kakvom se poslu studenti mogu nadati ako ih steknu.
- 2.5. Ishodi učenja na razini programa, modula i kolegija se većinom temelje na redovitim vrednovanjima studenata tijekom cijelog studiranja. Kompetencije stručnjaka koji završe ovaj studij se ne razlikuju znatno od onih na usporedivim programima renomiranih europskih i svjetskih visokih učilišta, s tim da su razlike najočitije u metodološkim kolegijima. Studenti su izrazili želju za većim brojem kolokvija (kontinuiranim vrednovanjem), kao i raznolikijim tehnikama ispitivanja (odnosno i usmenim i pismenim ispitima – kako bi unaprijedili prezentacijske vještine i izbjegli mogućnost prepisivanja). Odjel treba uvesti ispitne komisije koje bi osiguravale transparentnost ispita za studente koji ga polažu četvrti put. Također, trebaju postojati razlike u sadržaju ispita za dvopredmetni i jednopredmetni studij. Seminarske prezentacije, koje zasad nisu obavezne za studente nastavnčkog smjera, treba uvesti na zahtjev samih studenata koji smatraju da će im one pomoći u unapređivanju prezentacijskih i jezičnih vještina.
- 2.6. Studenti su upoznati s radnim opterećenjem koje je potrebno za stjecanje predviđenih

ishoda učenja. Studentsko opterećenje je uglavnom realno procijenjeno i temelji se na standardima za izračun radnih sati potrebnih da se obave sve predviđene studentske aktivnosti. ECTS bodovi se uglavnom dodjeljuju po kolegiju i temelje se na procjeni studentskog radnog opterećenja. Međutim, između dvopredmetnih i jednopredmetnih studija nema razlika u ECTS bodovima, radnom opterećenju i vrednovanju. Studenti su Stručnom povjerenstvu objasnili da je jedina razlika veći broj seminara na jednopredmetnom studiju, dok su ispiti i radno opterećenje jednaki. Studenti su, također, izrazili želju za većim brojem ispita, osobito usmenih ispita, koji bi im omogućili postizanje svih potrebnih ishoda učenja. Za punu provedbu ishoda učenja će trebati uvesti više praktične i projektne nastave.

- 2.7. Sadržaj i kvaliteta studijskih programa u skladu su s međunarodno priznatim standardima. Međutim, Odjel bi se trebao pobrinuti da cjelokupni sadržaj programa – svakog kolegija, modula itd. – bude u skladu s međunarodnim standardima.
- 2.8. Kada je riječ o nastavnim metodama, nastavnici većinom koriste raznolike metode koje odgovaraju obrađivanom sadržaju. Studenti su naglasili da treba poticati više samostalnog učenja te da bi nastavni proces i studentski istraživački rad trebao uključivati više interakcije i osnaživanja studenata. Treba uvesti i više praktičnih sadržaja, primjerice, uključivanje studenata u znanstveni rad i asistentski rad. Može se zaključiti da su metode poučavanja i učenja na Odjelu uglavnom usporedive s onima na renomiranim europskim visokim učilištima.
- 2.9. Odjel i Sveučilište ulažu znatna sredstva u nabavu znanstvene literature, pretplatu na baze i slično. Odjel, također, raspolaže s relativno dobro opremljenom knjižnicom s radnim vremenom od 8 do 20 sati. Međutim, u razgovorima sa studentima se pokazalo da im nedostaju znanja i vještine potrebne za korištenje baza. Stoga bi u obrazovanje trebalo uključiti obuku iz temeljnih akademskih vještina. Za ovu je svrhu moguće razmotriti i e-učenje te platforme za učenje na daljinu.
- 2.10. U skladu s ishodima učenja, studenti imaju prilike usavršiti i primijeniti svoje poznavanje praktičnih primjena naučenog kroz prakse, suradnju s gospodarstvom, volontiranje i slično. Podaci o djelotvornosti takvih iskustva redovito se prikupljaju od studenata i od partnerskih organizacija te analiziraju. Suradnja s partnerskim organizacijama je formalizirana i okuplja sve relevantne dionike. Praktična nastava, prema navodima samih studenata, kao i praktični rad tijekom prakse bi trebali imati jasnije definirane ishode učenja te načine na koji se provjerava jesu li oni postignuti.

3. Studenti

- 3.1. Struktura kvalitete studenata koji se prijavljuju na studije Odjela je već objašnjena. Međutim, nema analiza korelacije uspjeha u srednjoj školi i na državnoj maturi s uspjehom na prvoj godini studija. Dostupni rezultati, također, pokazuju nisku stopu prolaznosti nakon prve godine studija, osobito na dvopredmetnim studijima. Taj studijski program uspješno završi samo 58 % upisanih studenata. Tako nizak postotak ukazuje na potrebu da Odjel samovrednuje ovaj studijski program.
- 3.2. Odjel u potpunosti podržava studente u njihovim izvannastavnim aktivnostima. Odjel, kao i

Sveučilište potiču studente na bavljenje sportom i rekreaciju. Studentski zbor, kao i Odjel obavještavaju i podržavaju studente u sudjelovanju u izvannastavnim aktivnostima. Studenti svake godine aktivno sudjeluju u organizaciji "Dana geografije", događanju čiji je cilj popularizirati njihovu disciplinu. Studenti sudjeluju i u radu pojedinih studentskih časopisa. Događanja poput "Dana geografije" treba proširiti izvan Sveučilišta u Zadru kako bi se privuklo više potencijalnih studenata iz zemlje i inozemstva.

- 3.3. Odjel nema službeni centar za savjetovanje i profesionalno usmjeravanje, a takav centar ne postoji ni na Sveučilištu. Studenti na početku studija ne dobivaju mentora. Nema ni ureda za karijere u kojem bi studenti mogli dobiti informacije potrebne za planiranje budućnosti. Međutim, s obzirom da se radi o malom Odjelu, osobni odnosi među studentima, nastavnicima i pročelnikom su vrlo bliski te studenti dobivaju sve potrebne informacije. Ipak, treba formalizirati ovaj vid podrške studentima.
- 3.4. Metode vrednovanja ishoda učenja određuje svaki nastavnik za svoj kolegij. Pojašnjenje različitih metoda vrednovanja se nalazi u silabusima kolegija. Dodatno pojašnjenje daju nastavnici na uvodnom predavanju svakog kolegija. Postupak vrednovanja korišten pri završnom ispitu i obrani diplomskog rada se objavljuje na mrežnoj stranici Odjela. Tablica u Samoanalizi pokazuje da 60 % kolegija ishode prati putem seminarskih radova. To ne bi trebao biti jedini način vrednovanja ishoda učenja. Tablica, također, pokazuje da samo 30 % kolegija primjenjuje kolokvije kao metodu vrednovanja. I studenti su izrazili potrebu za kontinuiranim vrednovanjem i kolokvijima i naveli su da je nedostatak kolokvija jedan od glavnih uzroka niske stope prolaznosti. Studenti i Samoanaliza, također, navode da se komisijski ispiti ne održavaju kako je propisano. Prema propisima Sveučilišta, četvrti izlazak na ispit bi se trebao održati pred komisijom. Međutim, na Odjelu se komisija organizira samo ako student ili nastavnik to zatraže. Studente se o rezultatima vrednovanja obavještava putem oglasne ploče i daje im se mogućnost uvida u ispit i kriterije.
- 3.5. Odjel nema organiziranog formalnog načina održavanja kontakata s bivšim studentima. Studenti nisu ni dobro upoznati s organizacijom alumnija. Stručno povjerenstvo nije dobilo dokaze o bazi kontakata i drugim metodama praćenja alumnija, kao ni o sustavnom prikupljanju i analizi zapošljavanja bivših studenata i njihovim profesionalnim uspjesima. Zbog manjka takvih podataka, nije ih moguće koristiti za unapređivanje studijskih programa ili povezivanje sadašnjih studenata s bivšima. Kontakti s alumnijima bi, jednom kad se formaliziraju, trebali pomoći studentima u nastavku obrazovanja ili povezivanju s potencijalnim poslodavcima.
- 3.6. Opisi studijskih programa su javno dostupni na mrežnoj stranici Odjela. Studenti i Odjel organiziraju otvorene dane na kojima promoviraju studijske programe i Odjel među srednjoškolcima. Također, Odjel je vrlo aktivan u samopromociji kroz organiziranje različitih predavanja i aktivnosti, kako za učitelje geografije, tako i za širu javnost. Međutim, postoji potreba za boljom organizacijom popularizacije struke. Ishodi učenja i kvalifikacije geografa još uvijek nisu dovoljno prepoznati na tržištu rada i među dionicima iz javnog i privatnog sektora. Stoga većina studenata koji diplomiraju na Odjelu nalazi prvo zaposlenje u srednjim i osnovnim školama. Treba primijeniti različite načine pristupanja dionicima i potencijalnim poslodavcima jer se ne može očekivati od njih da pretražuju stranice visokih učilišta.

- 3.7. Studenti mogu izraziti svoja mišljenja i dati prijedloge za unapređenje putem Studentskog zbora. Studenti su upoznati s pravom sudjelovanja u odlukama koje ih se tiču. Godišnje studentske ankete predstavljaju dobru praksu komunikacije studenata s nastavnim osobljem. Studenti aktivno koriste taj kanal, iako je došlo do pada izlaznosti u trenutku kada je anketa, prema nalogu Sveučilišta, postala elektronička. Treba naći način da se studente zainteresira za ispunjavanje ankete. Studente se potiče da se, kad naiđu na problem, obrate studentskom predstavniku ili nekom od nastavnika. Činjenica da Odjel nije prevelik omogućava djelotvornost ovakvog pristupa.
- 3.8. Zahvaljujući vrlo bliskim osobnim odnosima i komunikacijom s nastavnim osobljem, studenti dobivaju povratne informacije o mjerama koje je Visoko učilište poduzelo na temelju njihovih mišljenja i prijedloga za unapređenje kvalitete. Studentski predstavnik je primarni i dobar kanal komunikacije između studenata i nastavnika.

4. Nastavnici

- 4.1. Većina nastavnika drži kolegije usklađene s njihovim kvalifikacijama i uključuje rezultate svog znanstvenog rada u predavanja, što je, primjerice, slučaj s historijskom geografijom, kartografijom itd. Međutim, pojedini nastavnici drže kolegije koji nisu unutar njihovih istraživačkih interesa, primjerice, kada je riječ o medicinskoj geografiji i političkoj geografiji.
- 4.2. Odjel treba razviti dugoročnu strategiju zapošljavanja i profesionalni razvoj mladih znanstvenika. U Samoanalizi je navedeno da je studijski program iz GIS-a i uvođenje GIS tehnologije na drugim kolegijima i u istraživanjima jedna od primarnih misija u predstojećem razdoblju. Kako bi ostvarila taj cilj, Uprava Odjela bi trebala obratiti više pažnje na taj aspekt u politici zapošljavanja.
- 4.3. Stručno Povjerenstvo smatra da Visoko učilište vodi računa o broju stalno zaposlenih nastavnika tako da je omjer studenata i stalno zaposlenih nastavnika optimalan.
- 4.4. I Uprava Odjela i nastavnici navode da se stručno usavršavanje nastavnika provodi putem plaćanja različitih dodatnih obuka i treninga. Većinu treninga plaća Odjel, a postoji i usavršavanje nastavnika koje organizira Sveučilište. Međutim, u ovom trenutku ne postoji formalan mehanizam praćenja i unapređivanja kvalitete nastave. Praćenje se provodi analizom rezultata studentske ankete, ali nije propisano da se na sastancima Odjela mora raspravljati o kvaliteti nastavnih metoda niti stručnim recenzijama kolegija i materijala za učenje.
- 4.5. Samoanaliza ne sadrži jasan izračun radnog opterećenja nastavnika. Vidljivo je da pojedini nastavnici predaju i do 50 % norma sati više nego propisuje Kolektivni ugovor sindikata i nadležnog ministarstva. S druge strane, pojedini nastavnici izvode samo 50 % norma sati. Međutim, iz rasporeda predavanja i opisa kolegija je razvidno da izračuni nisu uvijek točni ni izvedivi. U razgovoru s nastavnicima se pokazalo da oni ne znaju kolika su njihova radna opterećenja, kao ni radna opterećenja njihovih kolega, kako je navedeno u Samoanalizi. Iz Samoanalize je, također, razvidno da pojedini nastavnici sudjeluju u različitim (ponekad svim) odborima i tijelima, što im oduzima vrijeme i može se odraziti na njihovu znanstvenu produktivnost. Visoko učilište se mora pobrinuti da iste osobe ne sjede u svim tijelima i odborima dok postoje osobe koje nisu uključene u rad nijednog tijela.
- 4.6. Stručno povjerenstvo smatra da se na Visokom učilištu brinu da nastavni i znanstveno-

istraživački zadaci zaposlenih nastavnika nisu ugroženi njihovim obavezama izvan Visokog učilišta. To su potvrdili i sami nastavnici.

5. Znanstvena i stručna djelatnost

- 5.1. Svi strateški dokumenti Odjela integrirani su u strateške dokumente Sveučilišta, s obzirom da se radi o integriranom sveučilištu. Postoji više dokumenata koji se bave strategijom znanosti i istraživanja – Strategija Sveučilišta (2011. – 2017.), Dodatak Strategiji Sveučilišta (2011. – 2017.), Strategija znanstvenog razvoja (2009. – 2014.) i Strateški program znanstvenih istraživanja 2014. – 2018. (nije dostupan na mrežnoj stranici Sveučilišta). Strategija Sveučilišta sadrži i provedbeni plan razvoja znanosti s definiranim ciljevima, indikatorima, rokovima i odgovornim tijelima, ali planu nedostaju mehanizmi praćenja, godišnji planovi i postupci evaluacije provedbe. Strateški program znanstvenih istraživanja 2014. – 2018. je posvećen specifičnim poljima istraživanja, od kojih je jedno geografija. Sadrži opise različitih istraživačkih tema (23 za geografiju) s definiranim ciljevima i uključenim znanstvenicima te partnerima. Definirani su pokazatelji uspjeha, ali ne i rokovi niti mehanizmi praćenja. Stoga nije jasno na koji će se način pratiti provedba strategija. Praćenje znanstvenog rada treba biti jedan od zadataka Povjerenstva za osiguravanje kvalitete.
- 5.2. Nastavno na 5.1., Stručno povjerenstvo zaključuje da istraživačka strategija zapravo ne predviđa internacionalizaciju i suradnju, što treba popraviti, osobito ako Sveučilište želi slijediti svoju viziju prema istraživačkom sveučilištu. Na str. 83 Samoanalize se nalazi dug popis istraživačkih tema u kojima Visoko učilište "planira" sudjelovati. Stručno povjerenstvo potiče Visoko učilište da pretvori te planove u konkretne aktivnosti. Uz internacionalizaciju, treba poticati i bolje uključivanje vanjskih dionika u izradu strategije kako bi se bolje pratile potrebe društva. U skladu s tim publiciranje bi trebalo usmjeriti na međunarodne časopise (koji nisu na hrvatskom, nego engleskom jeziku).
- 5.3. Na Odjelu je 16 istraživača s doktoratom koji provode teme zadane Strateškim programom znanstvenih istraživanja 2014. – 2018. i Stručnom povjerenstvu se čini da su oni u mogućnosti ostvariti taj zadatak. Međutim, sam popis prioriteta područja (tema) je previše dugačak i čini se da je prije riječ o popisu interesa pojedinaca, nego o zajedničkoj strategiji.
- 5.4. Kako je navedeno u Samoanalizi (Tablica 5.5.), zaposlenici Odjela su u proteklom petogodišnjem razdoblju objavili 59 članaka u znanstvenim časopisima uvrštenima u baze CC, Web-of-Science i Scopus. Omjer broja nastavnika i objavljenih radova je 4.5, iz čega se vidi da svaki zaposlenik u prosjeku objavi manje od jednog rada godišnje u toj kategoriji. Riječ je o dosta malom broju kojeg treba popraviti. Pozitivno je što je ova kategorija radova najbrojnija od svih kategorija radova koje Odjel objavljuje. Stoga Stručno povjerenstvo zaključuje da je Visoko učilište svjesno važnosti objavljivanja u međunarodnim recenziranim časopisima. Također, poziv za povećanje broja publikacija ne treba shvatiti kao poziv da se objavljuje u manje relevantnim časopisima ili onima s manjim faktorima odjeka.
- 5.5. Nema sustava poticanja i nagrađivanja znanstvenog publiciranja. Dio zaposlenika Odjela koji se bave prirodnim znanostima ipak redovito objavljuje u visoko rangiranim časopisima s visokim faktorima odjeka, iako za to nemaju nikakav osobit poticaj. Pojedini nastavnici smatraju takve poticaje bespotrebnima jer drže da je publiciranje u visoko kvalitetnim

časopisima prirodna težnja svakog ozbiljnog znanstvenika. Ipak, poticaji poput pokrivanja troškova lekture/prijeвода su više nego dobrodošli. Za sada pojedini nastavnici te troškove pokrivaju iz plaća. Stoga Stručno povjerenstvo podržava poticanje znanstvene izvrsnosti i pokretanje sustava nagrađivanja najproduktivnijih znanstvenika.

- 5.6. Kako je navedeno pod 5.4., Stručno povjerenstvo potvrđuje da su zaposlenici Odjela svjesni važnosti objavljivanja u časopisima visokog faktora odjeka, ali procjenjuje njihovu produktivnost nedostatnom. Stoga Stručno povjerenstvo predlaže Visokom učilištu da svakako usmjeri pažnju na to pitanje.
- 5.7. Visoko učilište ima zadovoljavajući broj domaćih projekata. Broj međunarodnih projekata može biti znatno veći. Porast broja međunarodnih projekata bi se mogao postići razvojem pomoćne infrastrukture za potencijalne prijavitelje i korisnike projekata.
- 5.8. Transfer znanja je ograničenog raspona i dosega. Odjel nema (dugoročnu) strategiju i popratne mehanizme transfera znanja razvijene u suradnji s, primjerice, gospodarskim sektorom, odnosno domaćim i međunarodnim tvrtkama.
- 5.9. Prema Samoanalizi (str. 100), Visoko učilište u proteklih pet godina nije provelo nijedan stručni projekt.
- 5.10. Doktorski studij *Jadran – poveznica među kontinentima* Odjel provodi u suradnji s Odjelom za povijest istog Sveučilišta. Riječ je o prvom multidisciplinarnom doktorskom studiju na sveučilišnoj razini. Studij traje tri godine i nosi ukupno 180 ECTS bodova. 20 % ECTS bodova se stječe na izbornim kolegijima, što je prilično nizak postotak. Također, 60 % se stječe predavanjima i seminarima. Ukupno 68 ECTS bodova se dodjeljuje za pisanje i obranu sinopsisa te pisanje i obranu dokorskog rada. Osim pohađanja kolegija i sudjelovanja na terenskim putovanjima, studenti moraju napisati dva znanstvena rada i sudjelovati na jednoj znanstvenoj konferenciji. Međutim, za te aktivnosti se ECTS bodovi ne dodjeljuju. Iako su istraživanje i primjena novih metodologija navedeni među ishodima učenja dokorskog studija, to se ne očituje u izvedbenom planu niti se za to dodjeljuju ECTS bodovi.

6. Međunarodna suradnja i mobilnost

- 6.1. Visoko učilište je zaista uspješno u ostvarivanju veza s drugim visokim učilištima. Međutim, istovremeno ne omogućava u potpunosti međunarodnu mobilnost. Visoko učilište mora raditi na kvaliteti i poboljšavanju sadržaja programa, a osobito na povećanju broja kolegija na engleskom te drugim stranim jezicima. Visoko učilište mora staviti sve potrebne informacije na svoju mrežnu stranicu te pokušati privući studente izvan zadarske regije.
- 6.2. Svi studenti imaju prilike završiti dio studija u inozemstvu. Želi li student na visoko učilište s kojim nije sklopljen ugovor, Odjel će napraviti sve da se takav ugovori sklopi. Nema problema s priznavanjem ECTS bodova stečenih na inozemnim studijima. Kako bi više studenata otišlo u inozemstvo, studenti bi rado pohađali bolje ili brojnije kolegije iz stranih jezika. Razina takvih kolegija je trenutno preniska i oni nisu od koristi studentima.
- 6.3. Prilike znanstveno-nastavnog osoblja da putuju u istraživačke svrhe je trenutno ograničena zbog toga što slobodne studentske godine nisu uvijek raspoložive, iako pojedini nastavnici navode „da uvijek ima načina da se dobije slobodna godina“. Očito ovdje puno toga ovisi o osobnim vezama ili privatnim mrežama nastavnika. Slobodne studentske godine treba

organizirati tako da su one primarno posvećene znanstvenom radu (koji bi trebao imati prioritet ispred predavanja na drugoj ustanovi ili ostanka kod kuće radi pisanja knjige). Postoji Erasmus program razmjene, ali unutar njega nije ostvarena nijedna odlazna mobilnost nastavnika.

- 6.4. Visoko učilište je član cijelog niza međunarodnih udruženja, ali mu nedostaju sudjelovanja u velikim znanstvenim projektima koji sve više dominiraju europskom i međunarodnom znanstvenom scenom. Suradnja se često temelji na osobnim kontaktima i ne pristupa joj se dovoljno sustavno.
- 6.5. Visoko učilište nudi cijeli niz kolegija na engleskom jeziku (njih 18, prema str. 117 Samoanalize), ali ti kolegiji se zapravo izvode na engleskom jeziku samo ako ih upiše više od pet studenata koji ne govore hrvatski jezik. Za vrijeme studijskog posjeta su na Odjelu boravila dva takva studenta, što znači da se zapravo nijedan kolegij nije izvodio na engleskom jeziku. Studenti zahtijevaju više kolegija na engleskom jeziku (čak i ako kolegij pohađaju isključivo hrvatski studenti). Uvjereni su, kao i Stručno povjerenstvo, da će im to pomoći u razvoju jezičnih kompetencija. Visoko učilište trenutno nema zaposlenih stranih nastavnika (vidi i 6.6.).
- 6.6. Visoko učilište zahtijeva poznavanje hrvatskog jezika kao preduvjet za zapošljavanje, umjesto da uvjet bude da se hrvatski jezik nauči nakon početka rada (kao što je uobičajeno u drugim zemljama). Time Visoko učilište automatski isključuje veliku većinu prikladnih kandidata iz cijelog svijeta.
- 6.7. Programi razmjene i bilateralni ugovori postoje i treba ih dodatno razviti. Općenito treba formalizirati slobodne studijske godine i poticati njihovo korištenje u svrhu stjecanja međunarodnog iskustva. U isto vrijeme treba privući strance na slobodnim studijskim godinama u Zadar (primjerice, osiguravanjem smještaja) na dulja ili kraća razdoblja kako bi održali predavanja ili kolegije organizirane u nekoliko tjedana.

7. Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije

- 7.1. Odjel općenito pruža svim studentima prikladne resurse. Resursi su vrlo raznoliki i obuhvaćaju sve od učionica, laboratorija i knjižnica do računalne opreme i prostora za učenje. Stručno povjerenstvo je tijekom posjeta imalo prilike obići prostore Odjela i provjeriti stanje raznih učionica, knjižnice, računalne i druge opreme. Sve u svemu, Stručno povjerenstvo mjere povezane sa stanjem resursa (učionica, računala i knjižnice) ocjenjuje dobrima, ali još treba uvesti laboratorij za fizičku geografiju (vidi 7.4.)
- 7.2. U pravilu se omjer nastavnog i nenastavnog osoblja od 1:2 smatra zadovoljavajućim. Naglasak bi trebao biti na osiguravanju dovoljnog broja nastavnika bez zapošljavanja previše nenastavnog osoblja (tehničara, administrativaca i pomoćnog osoblja). To nije rizik na ovom Odjelu, s obzirom da cijeli Odjel zapošljava samo jednu osobu zaduženu za administrativnu podršku. Dakako, Sveučilište (a ne Odjel) zapošljava dio nenastavnog osoblja koje pomaže i Odjelu.
- 7.3. Visoko učilište ima politike koje osiguravaju profesionalno usavršavanje nenastavnog osoblja i potiče nenastavno osoblje na usavršavanje sudjelovanjem u obukama, tečajevima i dodatnom obrazovanju, ali s obzirom da Odjel ima samo jednog takvog zaposlenika tome nije dan prioritet, niti taj zaposlenik smatra da bi se to trebalo promijeniti. Tajnička podrška

je odlična, ali možda bi trebalo uvesti više obuke iz izrade projekata i internacionalizacije (zajedno s obukom iz engleskog jezika). Studenti su se žalili na rad Ureda za međunarodnu suradnju Sveučilišta.

- 7.4. U ovom trenutku Odjel ne raspolaže laboratorijima, iako znanstvenici imaju potrebu za laboratorijem iz fizičke geografije. Za sada se istraživanja obavljaju izvan Odjela, na drugim ustanovama i njihovim laboratorijima, što predstavlja problem.
- 7.5. Odjel ima dvije računalne učionice opremljene novim računalima i računalnim programima. Na svim računalima su dostupni i program za GIS, ERDAS za daljinska istraživanja te SAS za statističke analize. I nastavnici i studenti koriste ta računala i zadovoljni su njima.
- 7.6. Veličinu, uporabu i dostupnost knjižnice Stručno povjerenstvo smatra zadovoljavajućima. Samoanaliza je vrlo jasna u procjeni knjižnice, koja se smatra izvrsnom.
- 7.7. Sredstva Visokog učilišta omogućavaju svim studentima uspješan dovršetak studija. Financijske tablice u Samoanalizi su dovoljno transparentne i financije ne ograničavaju institucionalnu autonomiju.
- 7.8. Odjel samo dijelom koristi vlastita sredstva za podizanje kvalitete znanstveno-nastavnog rada svojih zaposlenika. Odjel je pokrio troškove obuke iz GIS-a svim zainteresiranim zaposlenicima. Međutim, Odjelu nedostaje sustav poticanja i nagrađivanja znanstvene i nastavne izvrsnosti.